

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.III.10.064/2016/4.

A tanács tagjai: Dr. Zanathy János
a tanács elnöke
Dr. Magyarfalvi Katalin
előadó bíró
Dr. Farkas Katalin
bíró

A felperes:

A felperes képviselője: dr. Tóth Edina ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: társadalombiztosítási határozat bírósági
felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Kecskeméti Közigazgatási
és Munkaügyi Bíróság 3.M.163/2015/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
3.M.163/2015/10. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az
alperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási
költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a magyar állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] Az alperes a felperes részére 2012. január 1-től rehabilitációs ellátásként folyósított ellátást a 2014. december 5-én kelt határozatával megszüntette, egyidejűleg, 2015. március 1-jétől kezdődően - az elsőfokú komplex minősítő vélemény szerinti 50%-os egészségi állapotára és C1 minősítési kategóriára tekintettel - 61.840 forint rehabilitációs pénzbeli ellátást állapított meg.
- [2] A másodfokú társadalombiztosítási szerv az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a felperesnek - az NRSZH másodfokú komplex

minősítési bizottsági véleménye szerinti 60%-os egészségi állapotára és B2 minősítési kategóriába sorolása alapján - 42.605 forint rokkantsági ellátást állapított meg.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [3] A felperes a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálatát az egészségi állapota mértékének és rehabilitálhatóságának téves meghatározása miatt kérte. Keresetében hivatkozott arra is, hogy az egészségi állapotában, amelyet korábban véglegesnek nyilvánítottak, nem következett be javulás.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását arra hivatkozva kérte, hogy a határozatok meghozatala során nem követett el jogszabálysértést.

Az elsőfokú ítélet

- [5] A munkaügyi bíróság a keresetet elutasította. A perben kirendelt igazságügyi orvos- és foglalkoztatási rehabilitációs szakértő szakvéleménye alapján megállapította, hogy a felperes egészségi állapotát és minősítési csoportba sorolását a másodfokú társadalombiztosítási szerv helytállóan határozta meg és az ellátás összegének kiszámítása is jogszerűen történt, ezért a határozat hatályon kívül helyezésére nincs lehetőség.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [6] A jogerős ítélet ellen a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, amelyben annak „megváltoztatásával” a korábban folyósított 117.000 forint összegű pénzbeli ellátásra való jogosultsága megállapítását és az elmaradt ellátás és kamatai megfizetését, valamint az alperes költségekben való marasztalását kérte a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 33/A. § (1) bekezdés a) pontja megsértését állítva.
- [7] A felperes előadta, hogy 1994. december 26-tól III. csoportba tartozó személyként rokkantsági nyugdíjban részesült, állapotát 2004. február 5-én véglegesnek minősítették. 2012. január 2-án, a jogszabályváltozásokról való tájékoztató levélben közölték vele, hogy az addigi ellátása 2012. január 1-től a felülvizsgálat elvégzéséig változatlan összegű rehabilitációs ellátásra változik. A felperes ezt követően ismertette a jelen perben felülvizsgálni kért határozatokat és a jogerős ítéletet, amellyel kapcsolatban sérelmezte annak figyelmen kívül hagyását, hogy állapota a felülvizsgálatot megelőzően végleges volt. Hivatkozott arra, hogy amennyiben a jogszabályváltozás nem következik be, felülvizsgálatra nem kellett volna mennie, továbbá arra is, hogy állapotában - orvosi dokumentumokkal, a 2004. évi, állapotát véglegesnek nyilvánító véleménnyel alátámasztottan - semmilyen javulás nem állt be.

- [8] A felperes kiemelte, hogy az állapotjavulásra vonatkozó megállapítást a közigazgatási eljárásban és a perben beszerzett szakvélemények sem tartalmazznak. Ezen túl rehabilitációs eljárásban sem vett részt, amelynek alapján az ellátás összege - a 2012. január 2-án kelt tájékoztató levél szerint - a felülvizsgálat után nem módosulhat, így az ellátás összege csökkentésére nem volt jogszabályi lehetőség.
- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a munkaügyi bíróság megalapozott ítéletet hozott, amelyet a következő indokok is alátámasztanak. A felperes a jelen ügyet megelőzően utoljára valóban 2004. január 20-án volt felülvizsgálva, amelynek során - az akkor hatályos jogszabályok alapján - 67%-os munkaképesség-csökkenést állapítottak meg azzal, hogy újabb felülvizsgálata nem szükséges. A felperes e szakvélemény alapján részesült III. csoportos rokkantsági nyugdíjban, amely ellátás jogosultsági feltételeit a 2008. január 1-jén hatályba lépett, a rehabilitációs járadékról szóló 2007. évi LXXXIV. törvény (Rjtv.) alapjaiban változtatta meg. Az Rjtv. 30. § (4) bekezdés a 2007. december 31-én rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek 2008-ban esedékes felülvizsgálata keretében csak az egészségkárosodás mértékét rendelte vizsgálni, a 79%-ot meghaladó mértékben egészségkárosodott személyeket, attól függően, hogy mások gondozására szorultak-e, I. vagy II. csoportú, az 50-79%-os egészségkárosodással rendelkezőket III. csoportos rokkantsági nyugdíjra jogosította. Az ellátás mértékét a Tny. azonos időponttól hatályos 36/C. §-a alapján a Tny. 36/A. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja szerinti esetben, attól függően, hogy az érintett mások gondozására szorult-e I, vagy II. rokkantsági csoportnak, az a) pont ab) alpontja szerinti esetben a III. csoportnak megfelelően kellett meghatározni; rokkantsági nyugdíjra az volt jogosult, akinek az egészségkárosodása legalább 50-79%-os mértékű. 2008. január 1-től tehát a munkaképesség-csökkenés fogalmát az egészségkárosodás váltotta fel, és a felperes állapotáról - függetlenül attól, hogy nem vizsgálták felül - elmondható volt, hogy a korábbi munkaképesség-csökkenése 50-79%-os egészségkárosodásnak felelt meg.
- [10] Ezt követően, a 2012. január 1-jén hatályba lépett Mmtv. 33. § (1) bekezdése elrendelte, hogy a 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek ellátását rehabilitációs ellátásként folyósítsák tovább azzal, hogy annak összege megegyezik a 2011. december hónapra járó ellátás nyugdíjemeléssel növelt összegével. A felperes rokkantsági nyugdíja tehát nem az állapota felülvizsgálata, hanem a fenti rendelkezés alapján alakult át rehabilitációs ellátássá és ezzel kapcsolatban még a legutolsó szakvélemény volt érvényben. A felperes ezt követő felülvizsgálatát az Mmtv. 33. §-a írta elő, mégpedig a nyugdíjfolyósító szerv (3)-(4), valamint (6)-(9) bekezdéseiben előírt tájékoztatása és az ellátásban részesülő személyek nyilatkozata alapján. A komplex

minősítés elvégzését 2012. március 31-ig nem kérő személyek esetében az ellátást 2012. május 31-ig meg kellett szüntetni, az azt kérő személyeket pedig az Mmtv. szerinti ellátásokra való jogosultság megállapítása céljából felül kellett vizsgálni. A felülvizsgálatot követően, a jogosultsági feltétel fennállása esetén az Mmtv. szerinti ellátást az erről szóló döntést követő harmadik hónap első napjával kellett megállapítani azzal, hogy az ellátás összege megegyezik a megállapítást megelőző hónapra járó ellátás összegével.

- [11] A felperes tájékoztatása a 2012. január 2-án kelt levélben megtörtént, abban valóban szerepelt, hogy a felülvizsgálatot követően, amennyiben a foglalkoztathatósága a rehabilitációs eljárás megindítását nem indokolja, a korábbival egyező összegű rokkantsági ellátásban fog részesülni, a felperes figyelmét azonban elkerülte, hogy az Mmtv. 33. § (8) és (9) bekezdését időközben az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVIII. törvény (Módtv.) 50. § (2) bekezdés a) pontja 2012. július 26-tól hatályon kívül helyezte. Az Mmtv-t a Módtv. 48. §-a egyidejűleg kiegészítette a 33/A. §-sal, amelynek értelmében a 32. § (1) bekezdése szerint rokkantsági ellátásban, vagy a 33. § (1) bekezdése szerint rehabilitációs ellátásban részesülő személyek a felülvizsgálatot követően a 12. § (1) bekezdésben foglaltak szerint megállapítandó összegű rokkantsági ellátásra válnak jogosulttá azzal, hogy annak összege az állapotjavulás kivételével nem lehetett kevesebb a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegénél; az Mmtv. a 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek esetében havi átlagjövedelemként a felülvizsgálatot megelőző hónapra járó ellátás összegének 165%-át rendelte figyelembe venni [Mmtv. 33. § (1)-(2) bekezdés]. A felperes minősítési kategóriába sorolását az Mmtv. 3. § (2) bekezdés b) pontja és a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II.14.) NEFMI rendelet (NEFMIr.) 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint kellett elvégezni, annak alapján B2 kategóriába került. Az ellátást ezt követően az Mmtv. 12. § (1) bekezdés a) pontja és a 3. § (2) bekezdés b) pont ba) alpontja alkalmazásával kellett megállapítani, amelynek alapján az összeg a havi átlagjövedelem 40%-a, de legalább a minimálbér 30%-a, legfeljebb 45%-a.
- [12] Az alperes kiemelte, hogy a felperes az ellátása összegének fentiek szerinti kiszámítását a perben és a felülvizsgálati eljárásban sem vitatta; az Mmtv. 12. § (1) bekezdése szerinti állapotjavulásról esetében azért nem lehet szó, mert az egészségkárosodásának mértékét - a korábbi 50-79%-kal szemben - a jelen per tárgyát képező közigazgatási eljárásban a másodfokú bizottság és a perben eljáró szakértő is 40%-ban, egészségi állapotát 60%-ban állapította meg, ez pedig a B2 minősítési kategóriába sorolását indokolta. A minősítési kategóriákat a NEFMIr. nevezi meg, a felperes felülvizsgálata idején még más minősítési rendszer volt hatályban, ezért a minősítési kategóriába sorolásra a jelen eljárásban került

sor először. Mivel az állapotjavulást a perben eljáró szakértő véleménye is alátámasztotta, a felperes ellátása az Mmtv. 33. § (1) bekezdése megtartásával került megállapításra. Az alperes - érvelése alátámasztásaként - végül hivatkozott a Kúria Mfv.III.10.117/2015/6., Mfv.III.10.408/2014/4. és Mfv.III.10.511/2014/6. számú határozataira, valamint a Módtv.-nek az Mmtv. 33/A. §-át beiktató 48. §-ához fűzött törvényjavaslati indoklásra is.

- [13] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [14] A felperes az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontja megsértését amiatt állította, mert az egészségi állapotát korábban már véglegesnek minősítették, másrészt mert a rendelkezésben foglalt, a korábbinál alacsonyabb összegű ellátás megállapítását megalapozó ok, vagyis az állapotjavulás - álláspontja szerint - nem teljesült.
- [15] A 2011. december 31-én egészségkárosodáson alapuló társadalombiztosítási ellátásban részesülő személyek egészségi állapotának vizsgálatát - a felülvizsgálati ellenkérelemben részletezettek szerint - az Mmtv. írta elő, a felperes olyan rendelkezésre, amely az egészségi állapota vizsgálatát akár a korábbi, a megelőző állapotát (munkaképesség-csökkenését) véglegesnek nyilvánító szakvéleményre, vagy egyéb körülményekre tekintettel kizárta volna, maga sem hivatkozott.
- [16] Az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített állapotjavulás - ahogyan arra a Kúria több döntésében (Mfv.III.10.414/2014/4., Mfv.III.10.650/2014/4., Mfv.10.408/2014/4., Mfv.10.117/2015/6., Mfv.III.10.557/2015/4.) is utalt -, nem feltétlenül jelenti az egészségügyi állapotban bekövetkezett, a korábban értékelt betegségekből való felépüléssel alátámasztott tényleges javulást, az egészségi állapot eltérő értékelését az arra irányadó orvosszakmai szabályok változása, azok szigorítása is eredményezheti.
- [17] A Kúria a jelen ügy kapcsán rámutat arra is, hogy az egészségkárosodáson alapuló ellátások jogi szabályozásában az elmúlt években jelentős változások következtek be: a jogalkotó a jogosultságot eltérő fogalmakhoz (munkaképesség-csökkenéshez, majd egészségkárosodáshoz, egészségi állapothoz) és azok eltérő mértékéhez kötötte, ezen felül a mérték meghatározása is eltérő szabályokon (előbb - jogszabálynak nem minősülő - módszertani levelekben, illetve az Irányelvek a funkcióképesség, a fogyatékoság és a megváltozott munkaképesség véleményezéséhez [1/2008. (SZK.1.) FMM utasítás] címmel kiadott irányelvben, majd jogszabályban (NEFMir.) rögzített orvosszakmai szabályokon alapult. E változások következtében az érintett személyek korábbi egészségi állapotának értékelésével kapcsolatos következtetések egyrészt nem minden téren hasonlíthatók össze, másrészt - ahogyan arra a Kúria a fenti határozataiban is felhívta a figyelmet -, az a helyzet is előállhat, hogy az állapot eltérő értékelését az arra irányadó szabályok szigorítása eredményezi. Az állapotjavulás jogi fogalma ezért nem minden esetben jelenti a szervezet működésének tényleges,

az érintett személyek által is érzékelhető javulását. Ennek a körülménynek, vagyis a szervezetben végbemenő tényleges, az egyes betegségekből való kigyógyulással is alátámasztható biológiai változásnak a társadalombiztosítási szervek eljárásban, illetve a perben történő külön vizsgálatára a jogszabály nem biztosít lehetőséget, ezért a társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránti perben eljáró bíróság a határozat törvényességét az ilyen esetekben kizárólag a számszaki százalékos értékek alapján tudja megítélni.

- [18] A jelen ügyben a közigazgatási eljárásba és a perbe bevont szakértők a felperes egészségi állapotát jogszabályban (NEFMIr.) rögzített orvosszakmai szabályok alapján határozták meg, a perben eljáró szakértő véleménye a másodfokú szakértői bizottság véleményével egyezett. A fentiekből következően a munkaügyi bíróság döntése meghozatala során nem sértette meg az Mmtv. 33/A. § (1) bekezdését, ezért a Kúria a jogerős ítéletet - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.
- [19] Az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére a felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles.

A döntés elvi tartalma

- [20] Az állapotjavulás jogi fogalma nem minden esetben jelenti a szervezet működésének tényleges, az érintett személyek által is érzékelhető javulását, az egészségi állapot korábbitól eltérő értékelését az arra irányadó orvosszakmai szabályok változása, azok szigorítása is eredményezheti.

Záró rész

- [21] A Kúria a felülvizsgálati eljárás illetékéről az Mmtv. 14. §-a alapján határozott.
- [22] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2016. május 18.

Dr. Zanathy János s.k. a tanács elnöke, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő